19
පාඩම

පාපය නම් බිහිසුණු ය
(පාප වග්ගය)

කුමට ද කුසලට කම්මැලි වන්නේ

සියලු පව් නොකිරීමත් කුසල් වැඩි දියුණු කර ගැනීමත් සිත පිරිසිදු කර ගැනීමත් සිදු කළ යුතුය යන්න බුදුරජාණන් වහන්සේලාගේ අනුසාසනාව යි. සත්වයා පාපයට නැඹුරු වීම වැඩි ආයාසකින් තොරව බොහෝ විට ඉබේම සිදු වේ. මේ නිසා පාපය කුමක් දැයි හඳුනාගෙන නිතරම එයින් ගැලවීමට වෑයම් කළ යුතු ය.

පාපය යනු කුමක් ද? එහි විපාක කවරේ ද යන්න, බුදු දහමෙහි නිතර විස්තර කෙරේ. ධම්මපදයේ යමක වර්ගය සහ තවත් තැන්වල පාපය ගැන දෙසූ දහම් රැසක් දක්නනට ලැබේ විශේෂයෙන් පාපය ගැන ම කියවෙන දහම් පද කිහිපයක් පාප වර්ගයෙහි අඩංගු වේ.

පාපය වළක්වා ගැනීම කළ යුත්තේ නිතර කුශලයෙහි යෙදීමෙන් ය. පාපය දුක් ගෙන දෙන්නකි. ඒ නිසා පාපය බහුලව නොකළ යුත්තකි. පව් කරන්නාට එය කරන අවස්ථාවේ එහි බරපතල කම නොවැටහේ. එය වැටහෙන්නේ විපාක දෙන දවසටය. මේවා සුළු සුළු පව් යැයි කියා පාපය නොසලකා නොහැරිය යුතු ය. සුළු සුළු පව් රැසක් ගොඩ ගැසීමෙන් මහ පව්කාරයෙක් වෙයි. පාපය හලාහල විෂක් සේ බැහැර කළ යුත්තකි. පව් කරන්නාට එහ විපාකයෙන් ගැලවීමට නම් ලොව කිසිදු ක්‍රමයක් නැත්තේය යනාදී පාපය පිළිබඳ කරුණු ගාථා දහතුනක් මෙහි එයි.

5.5.2.1 තිබුණු එකම සළුව පුදා සබ්බචතුක්කය දිනූ දුගියා.

සැවැත් නුවර චූල ඒකසාටක නම් දුගී බමුණෙක් විසී ය. එම බමුණාටත් බැමිණියටත් ගෙයින් පිටත යාමේ දී උඩුකය වසා ගන්නට තිබුණේ එක ම උතුරු සළුවකි. එම බමුණා ද ඒක සාටක නමින් ප්‍රසිද්ධ වූයේ ඒ නිසා ය. මේ බමුණු දෙමහල්ලෝ ම තුනුරුවන් කෙරෙහි ඉතා සැදැහැතියෝ වූහ. දිනක් බුදුරදුන් දෙව්රම් වෙහෙරෙහි දහම් දෙසන දවසක හවස් වරුවේ බැමිණිය සළුව පොරවාගෙන වෙහෙරට ගොස් බණ අසා පැමිණියා ය. බමුණා රාත්‍රියේ සළුව පොරවාගෙන බණ අසන්නට ගියේ ය.

බුදුරදුන් ඉදිරිපිට ම ඉඳගෙන බණ අසන ඔහුට මහත් ප්‍රීතියක් ඇති විය. කුමන හෝ දෙයක් හෝ පුදන්නට සිතුනත් ඔහු සතුව තිබුණේ එක ම සළුව පමණකි. එය පිදුව හොත් දෙදෙනාට ම වන පාඩුව ගැන සිතා බමුණා ඒ අදහස යටපත් කර ගත්තේ ය. රාත්‍රිය ප්‍රථම යාමය ගෙවුනි. දෙවන යාමයේ දී ද එම අදහස නැවත පහළ වූ නමුත් එවර ද එය යටපත් කර ගත්තේ ය. දැන් රාත්‍රියේ පශ්චිම යාමය යි. නැවත නැවත පිදීමේ අදහස මතුවෙ යි. අන්තිමේ දී සැදැහැ සිත ඇති වූ සැණින් ම මසුරුකම යටපත් කරගෙන සළුව ගලවා නවා

පොත් කොට වහා ගෙන ගොස් බුදුන් පාමුල පිදුවේ ය. ඔහුගේ ප්‍රීතිය නිම් හිම් නැතිව ගියේ ය. මම දිනුවා මම දිනුවා යැයි මහ හඬින් කෑගැසී ය.

බණ අසමින් සිටි කොසොල් රජුට ඒ හඬ ඇසී රාජ පුරුෂයන් ලවා දිනුවේ කවුද යි විමසා බැලී ය. එවිට මේ බමුණාගේ ක්‍රියාව ගැන දැනගත් රජතුමා ඔහු කර ඇති ඉතා අපහසු ක්‍රියාව දැක ඔහුට රජගෙදරින් සළු යුවලක් ම ගෙන්වා දෙවී ය. ඒවා ද බමුණා බුදුරදුන්ට පිදී ය. නැවත සළු හතරක් දෙවී ය. ඒවා ද පිදී ය. මෙසේ අටක් දොළහක් ආදී වශයෙන් දෙගුණ කොට දෙමින් අවසානයේ සළු තිස් දෙකක් දෙවී ය. රජතුමා අපහසුවකට පත් නොකළ යුතු යැ යි සිතූ බමුණා එයින් දෙකක් තබා ගෙන අන් සියල්ල බුදුන්ට පිදී ය.

එදා රජ ගෙදරට ගිය රජතුමා බමුණා කෙරෙහි ඇති වූ ප්‍රසාදය නිසා ඔහුට ඉතා අගනා කම්බිලි දෙකක් තෑගිකර යැවී ය. ඒවා ද තමාට නොගැලපේ යැ යි සිතූ බමුණා ඉන් එක් බුදුරදුන්ගේ ගඳ කිළයේ ද අනෙක තම නිවසේ සංඝයා වැඩ සිටින තැන ද උඩු වියන් ලෙස බැන්දේ ය. බුදුන් බැහැ දකින්නට ගිය විටෙක ගඳ කිළියේ තිබූ වියන හඳුනාගත් රජතුමා එය බමුණා පිදූ බව අසා වඩාත් පැහැදී ඔහුට ස්ත්‍රීන් දාසි දාසුන් ඇතුන් අසුන් සහ ගම්වර ද යන සියල්ල හතර බැගින් පරිත්‍යාග කළේ ය. එය සබ්බචතුක්ක ත්‍යාගය නම් විය.

එදා දම්සභාවට රැස්වූ භික්ෂූන් වහන්සේලා අතර කතාබහට ලක් වූයේ මේ ඒක සාටක බමුණාගේ පූජාවත් එයින් ඔහු ලැබූ විපාකයත් පිළිබඳ ව ය. එවේලේ එහි වැඩි බුදුරජාණන් වහන්සේ මහණෙනි, මේ බමුණා සිතුණු පළමුවෙනි අවස්ථාවේ දීම සිය මසුරු කම යටපත් කර ගෙන මේ සළුව පිදුවේ නම් ඔහුට සියල්ල සොළොස බැගින් ලැබෙන්නේ ය. දෙවන යාමයේ පිදුවේ නම් සියල්ල අට බැගින් ලැබෙන්නේ ය. සියල්ල සතර බැගින් ලැබුණේ මසුරු කම කම මැඩගන්නට ප්‍රමාද වූ නිසා ය. ඒ නිසා පින්කමක් කරන විට ප්‍රමාද නොවිය යුතු ය. පසුබසින තරමට විපාකය ද හීනවන්නේ යැයි වදාරා මේ ගාථාව දේශනා කළ සේක.

''අභිත්ථරෙථ කල්‍යාණෙ - පාපා චිත්තං නිවාරයෙ
දන්ධංහි කරොතො පුඤ්ඤං - පාපස්මිං රමතී මනො ''

පදාර්ථ:-

කල්‍යාණෙ, දාන සීල ආදී යහපත් කයුතුවල දී; **අභිත්ථරෙථ,** යුහුසුළුව කළ යුතු ය; **චිත්තං පාපා නිවාරයෙ,** සිත අකුසල සිතිවිලිවලින් හා අකුසල ක්‍රියාවන්ට යොමු වීමෙන් වළකා ගත යුතු ය; **දන්ධංහි පුඤ්ඤං කරොතො,** කරම් ද නොකරම් දැ'යි පසු බාමින් පින් කරන්නාගේ; **මනො පාපස්මිං රමති,** සිත ලෝභකම් මසුරුකම් ආදී පාපයන්හි ඇලෙන බැවිනි;

විවරණය:-

සිත රාගාදී කෙලෙසුන්ගෙන් මුසුවී පවතින්නකි. එවා තදංග වශයෙන් යටපත් වී ශ්‍රද්ධාවක් මතුවන්නේ ඉතා කලාතුරකිනි එය සඳ වළාකුලින් මිදුණු අවස්ථාවක් වැනි ය. සතුටින් පින්කමක් කරන්ට හිත දුන් විට ම එය කළ යුතු ය. ප්‍රමාදවන විට අඳුරුවළා පැමිණ යළි සඳ වැසෙන්නා සේ කෙලෙස් මතු වී සිත වසාගන්නේ ය. සිතුණු විගස ම කරන පින අභිධර්මයට කරන පින අනුව **අසංඛාරික ය** එහි විපාකය බලවත් ය. නොකර බැරි තැන කිරීමේ දී පහළවන සිත **සසංඛාරිකය** එය තම සිතෙන් ම ලද තල්ලුවකින් කෙරෙන්නක් නිසා ය. ඒ දුර්වල සිතේ විපාකය ද දුර්වල වන බවට මෙම කථාපුවත සාක්ෂි දෙයි.

5.5.2.2 පව් සියයට දුක් සියයකි.

ලාලුදායී මහතෙරුන්ගේ අත වැසි වූ සෙය්‍යසක නම් හිමි නමක් විය. උන්වහන්සේ මහණකම් කළත් එය කළේ ආසාවකින් නොවේ. උන්වහන්සේගේ සිත නිතර ම රාගයෙන් ඇවිලී යයි. ඒ නිසා සිවුරු හැර යාමට සිතුණු වාර අනන්ත ය. මේ කාරණය පිළිබඳව වෙනත් නො හික්මුණු කෙනෙකු දුන් පව්ටු උපදේශයක් පිළිගත් උන්වහන්සේ දැන දැන උපක්‍රමයෙන් ශුක්‍ර මිදවීමේ පාපකර්මය කළේ ය. මේ පිළිබඳ ව දැන ගත් බුදුරජාණන් වහන්සේ සෙය්‍යසක හිමියන් ගෙන්වා විමසා උන්වහන්සේ වරද පිළිගත් කල්හි දැඩිසේ අවවාද කොට ප්‍රථම සංඝාදිසේසාපත්තිය පනවා වදාළ සේක. අනතුරුව ඒ නිමිති කොට මේ ගාථාවෙන් ධර්ම දේශනා කළ සේක.

> **''පාපං චෙ පුරිසො කයිරා න තං කයිරා පුනප්පුනං**
> **න තම්හි ඡන්දං කයිරාථ දුක්ඛො පාපස්ස උච්චයො''**

පාදාර්ථ:-

පුරිසො, කිසියම් පුද්ගලයෙක්; **පාපං කයිරා,** පාපයක් කරන්නේ වේ ද; **තං,** එය; **න කයිරා පුනප්පුනං,** යළි යළිත් නොකළ යුතු ය; **තම්හි,** ඒ පාපය කෙරෙහි; **ඡන්දං න කයිරාථ,** කැමැත්ත ඇති කර නොගත යුතු ය; **පාපස්ස උච්චයො,** පව් වැඩි වීම; **දුක්ඛො,** මහාදුකකි;

විවරණය:-

අම්බලට්ඨික රාහුලොවාද සූත්‍රයේ ඉගැන්වෙන පරිදි පාපයක් කිරීමට පෙර, කරන විට, කිරීමෙන් පසු යන අවස්ථා තුනෙන් කවර අවස්ථාවක හෝ ඒ පිළිබඳ ආපසු හැරී බැලිය යුතු ය. එය කිරීමෙන් වන හානිය සලකා බැලිය යුතු ය. කෙනෙකුට ආවේගය නිසා හෝ නොදැනුවත් කම නිසා හෝ වෙනත් කරුණක් නිසා පවක් කරන්නට සිදු වුවත් ඒ ගැන සිතා බලා නැවතත් එවැනි දේ නොකරන්නට වග බලා ගත යුතු ය. පාපය අනිවාර්යයෙන් දුක් විපාක දෙන්නේ ය. එක පවකින් දුක් විපාක එකකි. එකම පව කරන වාර සියයකට දුක් විපාක සියයකි.

5.5.2.3 පින් යැයි කියා නුසුදුසු දේ නොකළ යුතු ය.

මහා කාශ්‍යප මහරතහන් වහන්සේ වරක් නිරොධ සමාපත්තියෙන් සත් දිනක් ගෙවා සත්වන දා ඉන් නැගී පිඬු පිණිස කොහි වඩින්නේ දැයි සලකා බැලූහ. එවිට හැල් කෙතක් රකින සැදැහැත්තියක දැක ඇයට වන යහපත සලකා එම කෙත අසලින් පිඬු පිණිස වැඩියහ. එවේලේ ඇය සිටියේ වී පොරි සකසමිනි. තෙරුන් දැක ප්‍රීතියෙන් පිනා ගිය ඇය වහා දිව ගොස් පොරිවලින් පාත්‍රය පුරවා පුදා ඔබ වහන්සේ අත් කරගත් නිවන් සුව ලබන්නට මටත් හැකිවේවා යි පැතුවා ය. තෙරුන්වහන්සේ ද එසේ ම වේවා යි පින් අනුමෝදන් කොට වැඩියහ. දන් පුදා ආපසු එන ඇයට සර්පයෙක් දෂ්ට කළේ ය. එතන ම ඇද වැටී පිනෙන් පිනා ගිය සිතින් ම මිය ගිය ඇය තව්තිසා දෙව් ලොව උපන්නා ය. එහිදී ලාජා දෙවඟන නමින් ඇය ප්‍රකට වුවා ය. ලාජ යනු විළඳවලට කියන නමකි.

තමාට මේ සා මහත් සැපතක් කෙසේ ලැබුනේ දැයි බැලූ ඇයට මෙතරම් සුලු පින්කමකින් මෙතරම් සැපතක් ලැබුනේ නම්. තව තවත් පින් කොට එම සැප තහවුරු කර ගත යුතුයැයි සිතුණි. ඒ අනුව දිනපතා ම ඇය කසුප් තෙරුන් වැඩසිටින වෙහෙරට ගොස් මිනිස් වෙසින් මළු පෙත්මං හැමදීම් පැන් පෙරා තැබීම් ආදී වතාවත් සිදු කරන්නට පටන් ගත්තා ය. දෙතුන් දිනක සිට මේවා කරන්නේ කවුද යි බැලූ තෙරුන්ට ඇය දක්නට ලැබුණි. ඔබ කවුදැයි ඇසූ විට තමා එදා විළඳ පුදා මිය ගිය ලාජා දෙවඟන බව කීවා ය. මේ කුමක් කරන්නේ දැයි ඇසූ විට එය සුළු පින්කමකි. බොහෝ පින්කම් කොට ලද සැපත තහවුරු කරගන්නට ආවෙමි යි කීවා ය. එවිට තෙරුන්වහන්සේ ඔබ කර ඇත්තේ නො කටයුත්තකි. දෙවඟනක් මගේ වතාවත් කරන්නී යැයි කියා මිනිසුන් දොස් කියනු ඇත. ඒ නිසා මින් මතු මෙහි නො එන්නැයි ඇය පළවා හැරියහ. පිනට ම ලැදි වූ ඇය එතනින් ඉවත් ව අහසට නැගී හඬා වැළපෙමින් සිටියා ය. මේ සිදු වීම දිවසින් දුටු බුදුරජාණන්වහන්සේ ගඳකිලියේ සිට ම දෙව් දුව අමතා දෙව්දුවනි, මා පුත් කාශ්‍යපට සංවරය වැදගත් ය. පින් කරන අය කරුණු සලකා සුදුසු දේ පමණක් කළ යුතු යැයි වදාරා මේ ගාථාවෙන් දහම් දෙසූහ.

> **''පුඤ්ඤං චෙ පුරිසො කයිරා - කයිරාථෙතං පුනප්පුනං**
> **තම්හි ඡන්දං කයිරාථ - සුඛො පුඤ්ඤස්ස උච්චයො''**

පදාර්ථය:-

චෙ, ඉදින්; **පුරිසො**, කිසියම් පුද්ගලයෙක්, **පුඤ්ඤං කයිරා**, පින් කරනවිට; **එතං**, එය; **පුනප්පුනං කයිරාථ**, නැවත නැවත කළ යුතු ය; **තම්හි ඡන්දං කයිරාථ**, ඒ පිනට ම කැමැත්ත ඇති කර ගත යුතු ය; **පුඤ්ඤස්ස උච්චයො**, පින්වැඩි වීම; **සුඛො**, සැපයක් වන බැවිනි;

විවරණය:-

මෙහි දී බුදුරජාණන්වහන්සේ ලාජා දෙවඟනට අවවාද කරන්නේ පින් කරනවා යැයි කියා නුසුදුසු දේ නොළ යුතු බව ය. සුදුසු පින්නම් කොතෙක් කළත් වරදක් නැතැයි දෙවගන සිතූ සිතුවිල්ලම මෙහිදී අගේ කොට වදාරා ඇත.

5.5.2.4 සැපත ගෙන දෙන පිනක අසිරිය.

අනේපිඬුසිටුතුමා දෙව්රම් වෙහෙර උදෙසා පමණක් පනස් හතර කෝටියක ධනය වැය කළේ ය. දිනපතා තෙවරක් බුදුරජාණන් වහන්සේ උපස්ථානයට යයි. යන විට කුඩා සාමණේර හිමිවරුන්ට කුමන හෝ රස කැවිල්ලක් ගෙන යයි. ගෙදර දිනපතා පන්සියයකට දානය සූදානම් ව තිබේ. මෙසේ පින්දහමින් ම ගත වූ සිටුතුමාගේ ධනය ක්‍රමයෙන් පිරිහී ගියේ ය. ගණුදෙනුකරුවන් ගත් ණය පමණක් අටළොස් කෝටියක් විය. ගං ඉවුරේ නිදන් කොට තිබූ අටළොස් කෝටියක් ධනය මුහුදට ගසාගෙන ගියේ ය. මෙසේ ධනය පිරිහී තිබියදීත් සිටුතුමා දිගට ම සංඝයාට දන්දීම කළේ ය. එහෙත් ප්‍රණීතව නොවේ. මේ බව දැනගත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ගෘහපතිය, ඔබ තවමත් දන් දෙන්නේද යි ඇසූහ. එසේ ය ස්වාමීනි, එහෙත් දැන් මිහිරි ලෙස දන් දීමට නොහැකි ය. නිවුඩු හාලේ බත කාඩි හොදි සමග ඉතා රූක්ෂ ලෙස දන්දෙන්නට සිදුවී ඇතැයි කීය. එවිට උන්වහන්සේ ගෘහපතිය, එය රූක්ෂ ප්‍රත්‍යයකැයි නොසිතන්න. දායකයාගේ සිත ප්‍රසන්න නම් බුද්ධාදී උතුමන්ට ඔහුගේ දානය කුමක් වුවත් රූක්ෂ නොවේ. මා වේලාම බ්‍රාහ්මණව සිටි කාලයේ මහ දන් දුන් නමුත් තෙරුවන් සරණ ගිය ප්‍රතිග්‍රාහකයෙක් වත් සොයාගත නොහැකි විය. ඔබට ඒ දුර්ලභ ප්‍රතිග්‍රාහක ලාභය ලැබී ඇත. එනිසා දානයේ රූක්ෂ බව නොසිතන්නැ යි කියා වේලාම සූත්‍රය දේශනා කළහ.

මේ අතර එතුමාගේ මැදුරු දොරටුවෙහි අධිගෘහිත දෙව්දුවක් සිටියා ය. නිතර බුදුරදුන් හා රහතන්වහන්සේලා වැඩම වීම ගැන ඇය සිටියේ නො සතුටිනි. එනිසා සිටුතුමා මේ කටයුතුවලින් වලක්වන්නට අවස්ථාව මෙය යැයි සිතූ ඇය දිනක් සිටුතුමාට අවවාද කරමින් මහ සිටුතුමනි, ඔබ තමාගේ අවසාන කාලය ගැන නො සිතා ගෞතම ශාසනය විෂයෙහි මහ ධනයක් කැප කළේ ය. දැන් ඔබ ධනයෙන් පිරිහී ඇත. තවදුරටත් ඔවුන්ට ධනය වැය කරන්නේ ඇයි? වැඩිපුර කරන පරිත්‍යාග නවතා තම පවුල රැකබලා ගන්නැ'යි කීවා ය. එයින් සංවේගයට පත් සිටුවරයා නුඹ වැනි කෙනෙක් මා වැන්නෙකුගේ නිවසෙහි සිටීම නුසුදුසු යැයි කියා වහා ම මැදුරෙන් පළවා හැරියේ ය.

යනඑන මං නැති වූ ඇය තමාට වූ විපත ගැන නගරාරක්ෂක දෙව්පුතුටත් එතැනින් සතරවරම් දෙවිවරුන්ටත් කීය. පලක් නොවූ තැන සක් රජුට ම සැලකර සිටියා ය. එවිට ඇය කළ අපරාධය කුමක්දැ යි විමසූ සක්දෙවිඳු මටවත් ඔබ වෙනුවෙන් සිටුතුමාට කරුණු කියන්නට නොහැකි යැ යි කියා උපායක් කීය. එනම් අයකැමියෙකුගේ වෙසින් ගොස් ගණුදෙනුකරුවන්ගෙන් අටළොස් කෝටියක ණය රැස්කර දීමත්, තම ආනුභාවයෙන් මහ මුහුදට ගිය ධනයත් ගෙනවුත් සිටුතුමාගේ අටුකොටු පිරවීමත් ය. ඇය ඒ සියලු දේ ඉටුකොට සිටුතුමා වෙත ගොස් තමා කළ අපරාධයට සමාව අයැද සිටියා ය. ඇය සමාව කරවාගත යුත්තේ තමා නොව බුදුරදුන් යැයි සිතූ සිටුතුමා ඇය උන්වහන්සේ වෙත කැඳවාගෙන ගියේ ය. එහිදී දෙව්දුව බුදුරදුන් සමා කරවා ගෙන සිටුතුමා ද සමා කරවා ගත්තෝ ය. අනතුරුව බුදුරජාණන් වහන්සේ කළ කුසල් පිළිබඳ ව සිටුතුමාටත් කළ වරද පිළිබඳ දෙව්දුවටත් අවවාද කරමින් මේ ගාථාව දේශනා කළ සේක.

"පාපොපි පස්සති භද්‍රං - යාව පාපං න පච්චති
යදා ච පච්චති පාපං - අථ පාපො පාපානි පස්සති"

"භද්‍රොපි පස්සති පාපං - යාව භද්‍රං න පච්චති
යදා ච පච්චති භද්‍රං - අථ භද්‍රො භද්‍රානි පස්සති"

පදාර්ථය:-

යාව පාපං න පච්චති, පාපය නොපැසවන තුරු; **පාපො අපි,** පව් කරන්නා ද; **භද්‍රං පස්සති,** තමා සුඛිතයෙකැයි දකී; **යාදා ච,** යම් කලෙක වනාහි; **පාපං පච්චති,** පාපය පැසවයි ද; **අථ,** එවිට; **පාපො,** පව් කරන්නා; **පාපානි පස්සති,** තමා කළ පව්කමේ තරම දකී.

පදාර්ථය:-

භද්‍රොපි, කුසලයෙහි නියතු යහපත් පුද්ගලයා ද; **යාව භද්‍රං න පස්සති,** එම කුසලය නොපැසවන තුරු; **පාපං පස්සති,** තමා දුක්ඛිතයෙකැයි දකී; **යාදා ච,** යම් කලෙක වනාහි; **භද්‍රං පච්චති,** කුසලය පැසවයි ද; **අථ,** එවිට; **භද්‍රො,** පින්වතා; **භද්‍රානි පස්සති,** තමා කළ කුසලයේ තරම දකී.

විවරණය:-

න පච්චති, යනු පව හෝ පින විපාක නොදෙන තුරු යන අදහසයි. "භද්‍රං පස්සති" යනු පෙර කළ පිනෙන් ජීවත් වෙමින් පව් කරන පුද්ගලයා පාපය විපාක දෙනතුරු සිතන්නේ තමාගේ සැපත නැති කරන්නට කිසිවෙකුට බැරි ය. තමාට වරදින්නේ නැත කියා ය. අදත් පව්කම් කරන බොහෝ දෙනා එසේ සිතා සිටිති. ඔවුන් කළ පාපයේ තරම ඔවුන්ට පෙනෙන්නේ එය විපාක දෙන විට ය. "**භද්‍රොපි පස්සති පාපං**" යනු පින් දහම් කරන දුගී දුප්පත් අය සමහර විට සිතන්නේ අප කොයිතරම් පින්දහම් කළත් මේ දුක නම් ඉවරයක් නැත කියා ය. ඔවුන් තමා කළ පිනේ මහිමය දකින්නේ තමා කළ පින් පලදෙන විට ය.

5.5.2.5 අකුසලය සුළුය විපාක නො දේ යැයි අවමන් නොකළ යුතු ය.

දෙව්රම් වෙහෙරෙහි සිවුරු පිරිකර පිළිබඳ අරපරිස්සමක් නැති භික්ෂූන් වහන්සේ නමක් විසුවේ ය. උන්වහන්සේ වැලේ දැමූ සිවුරු වේළුණු පසු තමා තැන්පත් කරන්නේ නැත. දින ගණන් සති ගණන් වැලේ ම තිබී වැටී විනාශ වී යයි. පරිහරණය සඳහා බැහැරට ගන්නා ඇඳ පුටු ආදී භාණ්ඩ කිසිවිටෙක නිසිතැන තැන්පත් කොට තබන්නේ නැත. ඒවා ද අව්වේ වේලී වැස්සට තෙමී වේයන් කා විනාශ වී යයි. සෙසු භික්ෂූන් වහන්සේලා, ඇවැත්නි, මේ උපකරණ ප්‍රවේශම් කර තැබිය යුතු නොවේද යි කියන විට එය මහ ලොකු දෙයක් ද? ඒවාට සිත්පිත් නැතැ යි කියා එලෙස ම කටයුතු කරයි. භික්ෂූන් වහන්සේලා මේ බව බුදුරදුන්ට දැන්වූහ. එම භික්ෂුව කැඳවූ බුදුරජාණන් වහන්සේ එය සැබෑදැයි විමසූ විට ඒ

භික්ෂුව එහිදී ස්වාමීනි, මම ලොකු වරදක් කළේ නැත. ඒවාට හිත්පිත් නෑ නොවේදැයි කියා තමා කළ වරද ලඝු කොට කතා කළේ ය. එවිට බුදුරජාණන් වහන්සේ මහණ පාපය සුළු යැයි නොසලකා නොහැරිය යුතු යැ යි වදාරා මේ ගාථාව දේශනා කර වදාළ සේක.

''මාප්පමඤ්ඤෙථ පාපස්ස
න මං තං ආගමිස්සති
උදබින්දු නිපාතෙන
උදකුම්භොපි පූරති
පූරති බාලො පාපස්ස
ථොක ථොකම්පි ආචිනං''

පදාර්ථයඃ-

න මං තං ආගමිස්සති, (මා කළ වරද සුළුය) එය මට විපාක නොදෙනු ඇතැයි; **පාපස්ස,** පාපයට; **මා අප්පමඤ්ඤෙථ,** සුළුයැයි සලකා අවමන් නොකළ යුතු ය; **උදුබිංදු නිපාතෙන,** දිය බිංදුව බැගින් වැටීමෙන්; **උදකුම්භොපි,** දිය කළයක් වුව ද; **පූරති,** පිරේ; **පාපස්ස,** පාපයාගේ; **ථොක ථොකම්පි ආචිනං,** ටික ටික වුවත් රැස් කිරීමෙන් වුව ද; **බාලො,** බාලයා; **පූරති,** පවින් පිරී යන්නේ ය;

විවරණයඃ-

''**මාප්පමඤ්ඤෙථ පාපස්ස**'' පාපය සුළුයැ යි නොතකන්න යනුයි. බොහෝ දෙනා වැරදි සුළුයැ යි කියා නොසලකා හැරීම සිරිතකි. එහෙත් බුදුරජාණන් වහන්සේ, ''**අනුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භයදස්සාවී**'' ඉතා කුඩා වරදේ වුවත් භය දක්නා සුලු විය යුතු ය. ''**න ච ඛුද්දංසමාචරෙ කිඤ්චි**'' කුඩා වරදක්වත් නොකළ යුතු ය. යනාදී දේශනාවලින් වදාරා ඇත්තේ සුළු වරදක්වත් නොකළ යුතු බව ය. සුළු වරදට බිය නැති පුද්ගලයා එවැනි වැරදි නිතර කරයි. එවිට ඔහු ක්‍රමයෙන් වරදින් පිරුණු කෙනෙක් වෙයි. ඔහු විපාක ලබන විට නිතර සුළු සුළුවෙන් හෝ දුක් ගෙන දේ. කිසිදිනෙක සුවසේ සිටිය නොහැක. දිය කළයක් සේ ඔහු පාපයෙන් පිරී යතැයි කීවේ එනිසා ය.

5.5.2.6 පුංචි වූ දෙයක් දුන්නත් විපාක පුංචි නැත.

එක් සමයක සැවැත් නුවර වැසියෝ කණ්ඩායම් ගැසී බුද්ධ ප්‍රමුඛ සංඝයාට දන් දෙති. එක් දවසක් බුදුරජාණන්වහන්සේ දන් වළඳා අවසානයේ පින් අනුමොදන් කරන සේක් මෙසේ වදාළහ. ''උපාසකවරුනි මෙලොව කෙනෙක් තමන් දන් දෙයි. අනුන් සහභාගී කර නො ගනි යි. හෙතෙම උපනුපන් තැන භවබෝග සම්පත් ලබයි. පිරිවර සම්පත් නො ලබයි. කෙනෙක් තමා දන් නො දෙයි. අනුන් ලවා දන් දෙවයි. හෙතෙම උපනුපන් තැන පිරිවර සම්පත් ලබයි. භවබෝග සම්පත් නොලබයි. කෙනෙක් තමා ද දන් නො දෙයි. අනුන් ලවා ද දන් නො දෙවයි. හෙතෙම උපනුපන් තැන භවබෝග සම්පත් හෝ පිරිවර සම්පත් හෝ නො ලබයි. තවත් කෙනෙක් තමාත් දන් දෙයි. අනුන් ද සහභාගී කර ගනියි. හෙතෙම උපනුපන් තැන භවබෝග සම්පත් මෙන් ම පිරිවර සම්පත් ද ලබයි'' යනුවෙනි.

එක්තරා නුවණැති පුරුෂයෙක් ඒ අනුමෝදනා දෙසුම අසා මේ සම්පත් දෙක ම ලබා ගැනීමට පින් කමක් කරමි'යි සිතා බුද්ධ ප්‍රමුඛ සංඝයාට පසුදා දනට ආරාධනා කළේ ය. බුදුරජාණන් වහන්සේත් එම ආරාධනාව පිළිගත්හ. ඒ පුරුෂයා ද ගම පුරා ඇවිදිමින් තමා පසුදා දනට බුද්ධ ප්‍රමුඛ සංඝයාට ඇරයුම් කළ බවත් කැමති කැමති අය තම තමන් කැමති පමණින් දානයට අවශ්‍ය හාල්, මුං, තල තෙල් ආදිය දෙත්වා'යි ඒ ඒ අයට දන් පවරමින් ගියේ ය.

එක්තරා සිටුවරයෙක් මේ තැනැත්තා තමාට හැකි පමණින් දන් නො දී ගම පුරා දන් සලාක බෙදමින් ඇවිදින්නේ යැයි කිපී ඔහු අත තිබූ භාජනය ගෙන සහල් මුං ආදිය ඇඟිලි තුඩු තුනෙන් ගෙන දැමී ය. පැණි ආදිය දෙන විට කරඬිය සැලියට දමා නැවත උඩට ගෙන එයින් සැලෙන බින්දු පමණක් දුන්නේ ය. එම පුරුෂයා ද සෙසු අය දුන් ද්‍රව්‍ය වෙනමත් සිටුවරයා දුන් දේ වෙනමත් ගෙන ගියේ ය. ඒ දුටු සිටුවරයා මොහු කුමක් කරන්නේ දැයි බැලීමට ඔහු පසුපසු මිනිසෙකු යැවී ය. එපමණක් නොව ඔහු පිරිස් මැද තමාගේ නම කියා අපහාස කළොත් මරන්නෙමි යැ'යි ද සිතී ය.

එම උපාසක තැන ද සියලු දෙනා දුන් ද්‍රව්‍ය එකතුකොට ගම් වැසියන්ගේ සහායෙන් දන් පිසින අතර සිටුවරයා දුන් ද්‍රව්‍ය ඒ ආකාරයෙන් ම බිඳුව බැගින් ඒ ඒ පිසින ආහාරවලට එක් කළේ ය. පසු දා බුද්ධප්‍රමුඛ සංඝයාට දන් පිළිගැන් වූ උපාසක තැන ස්වාමීනි, **''මා මේ දානය දුන්නේ ගමේ හැම දෙනාගේ ම උදව්වෙනි, උපකාරයෙනි, බොහෝ සහල් ආදිය දුන් අයට මෙන් ම ස්වල්පය බැගින් දුන් අයටත් එක සේ ම මහත්ඵල මහානිසංස ලැබේ වා' යි''** පැවසීය. තමාට අපහාසයක් කළහොත් මොහු මරමි'යි කියා අවියක් ද ගෙන එහි පැමිණ සිටි සිටුවරයා එය අසා මහත් කම්පාවට පත් විය. මා මේ අපරාධය කරන්නට සිතුවේ මෙබඳු සත් පුරුෂයෙකුට ය. දැන් මා මොහු කමා නො කළහොත් දෙවියන් මට දඬුවම් දෙනු ඇතැයි බියටපත් සිටුවරයා. ඒ උපාසකයා ළඟට ගොස් දණින් වැටී සමාව ඉල්ලී ය.

මේ සිද්ධිය දුටු බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ පුවත අසා උපාසකයා හා සිටුවරයා ඇතුළු සියලු දෙනා අමතා උපාසකවරුනි, පින නම් සුළුයැයි කියා අවමන් නොකළ යුතු යැයි අවවාද කරන සේක් මේ ගාථාව වදාළ සේක.

''මාප්පමඤ්ඤෙථ පුඤ්ඤස්ස - න මං තං ආගමිස්සති
උදබින්දු නිපාතෙන - උදකුම්භොපි පූරති
පූරති ධීරො පුඤ්ඤස්ස - ථොක ථොකම්පි ආචිනං ''

පදාර්ථයඃ-

න මං තං ආගමිස්සති, (මා කළ පින සුළුය) එය මට විපාක දෙන තරම් එකක් නොවේ යැයි, **පුඤ්ඤස්ස,** පිනට; **මාප්පමඤ්ඤෙථ,** අවමන් නොකළ යුතු ය. **උදබින්දු නිපාතෙන,** දිය බිඳුව බැගින් වැටුනත්; **උදකුම්භොපි පූරති,** දිය කලයක් වුව ද පිරෙයි, **පුඤ්ඤස්ස,** පින; **ථොක ථොකම්පි ආචිනං,** ටික ටික වුවත් රැස්කරන; **ධීරො,** ඥානවන්තයා; **පූරති,** පිනෙන් පිරීයන්නේ ය.

විවරණයඃ-

මේ අනුව දෙන දේ සුළුයැයි කියා එයින් ලැබෙන පින ලඝු කොට නො සැලකිය යුතු ය. බුදුන් සඟුන් වැනි උතුමන්ට කරන පූජාව සුළු වුවත් ආනිශංස අප්‍රමාණ වේ. වර්තමානයේ බොහෝ දෙනා තමා දුගී දුප්පත් නිසා දන් දීමට ඉදිරිපත් නො වෙති. එයින් සිදුවන්නේ ඔවුන් නැවත නැවතත් දුප්පත් වීම ය. එබැවින් ඔවුන්ට මේ දහම කියා දී හාල් මිටක් පොල් ගෙඩියක් බැගින් හෝ දන් දීමට පෙළඹ විය යුතු ය. එසේ ම ඔවුන් දෙන ඒ සුළු දෙය සතුටින් භාර ගෙන ඔවුන්ගේ සිත් පිනා යන ආකාරයෙන් අනුමෝදන් කිරීමට ද සංඝයා වශයෙන් අපට හැකි විය යුතු ය.

5.5.2.6.7 පව නම් හලාහල විෂක් බඳු ය.

සැවැත්නුවර මහා ධන නම් වෙළෙන්දෙක් විය. පන්සීයක් සොරු ඔහුගේ නිවස කොල්ලකෑමට අස්ථාවක් බලබලා සිටියෝ ය. මේ අතර දිනයක් ඒ වෙළෙඳ තැන පන්සීයක් ගැල් පුරුවා ගෙන වෙළදාම සඳහා පිටත් විය. යන්නට පෙර චාරිකාවේ වඩින භික්ෂූන් වහන්සේලා හමුවී. ස්වාමීනි, කැමැති නම් මා සමඟ වඩිණු මැනවි. මම ආහාර පානයෙන් උපස්ථාන කරන්නෙමියැ'යි ආරාධනා කළේ ය.

එම ආරාධනය පිළිගත් පන්සීයක් භික්ෂූන්වහන්සේලා ද ඔහු සමඟ වැඩිය හ. ඒ අතර ඉහත කී සොරු ද මගදී මොහුගේ ධනය කොල්ලකමු'යි කියා අතර මඟ කැලෑවක රැකගෙන සිටියෝ ය.

මහධන වෙළඳ තැන ද වන ගත මාර්ගයට පිවිසීමට පෙර ඒ අසල ගමෙහි නැවතී භික්ෂූන් වහන්සේලාට සංග්‍රහ කරමින් දින කීපයක් ගත කළේ ය. නැවත පිටත්වීමට සූදානම් වෙද්දී ඒ අතර මඟ සොරුන් රැක සිටින බව ආරංචි විය. අනතුරුව හෙතෙම ගමන නවතා ආපසු හැරුණේ ය. ඒබ ව දැනගත් හොරු ද එම මාර්ගයේත් රැක ගෙන සිටියෝ ය. ඒ බව දැනගත් වෙළඳ තැන ගමන් නවතා ටික දවක් එතැන ම විසීමට තීරණය කළේ ය. අනතුරුව භික්ෂූන් වහන්සේලා හමුවූ හෙතෙම ''ස්වාමීනි සොර උවදුර නිසා ගමන ටික කලකට නවතිමි. ඔබ වහන්සේලා කැමති කෙනෙක් මා සමඟ නවතිනු මැනවි. කැමති කෙනෙක් රිසි සේ වඩිනු මැනවැයි'' කීවේ ය.

සියලු භික්ෂූන් වහන්සේලා චාරිකාව නවතා පෙරළා දෙව්රම් වෙහරට වැඩියෝ ය. බුදුරදුන් හමුවූ වේලෙහි ගමන නවතා ආපසු වැඩියේ මන්දයි. උන්වහන්සේ විචාළහ. ස්වාමීනි, මහධන වෙළෙන්දා මං පහරණ සොරුන් නිසා ගමන නවතා ඒ ගමෙහි ම රැඳුනේ ය. ඒ නිසා අපි ආවේමු'යි. භික්ෂූන් වහන්සේලා පිළිතුරු දුන්හ. එම සිදුවීම අරමුණු කරගෙන එයම උපමාවට ගෙන භික්ෂූන් වහන්සේලාට ධර්මාවවාදයක් දෙමින් බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ ගාථාව වදාළ සේක. දේශනාවසානයෙහි භික්ෂූන් වහන්සේලා සිව් පිළිසිඹියාපත් රහත් බවට පත්වූහ.

''වාණිජොව භයං මග්ගං - අප්පසත්ථො මහද්ධනො
විසං ජීවිතුකාමො ව - පාපානි පරිවජ්ජයෙ ''

පදාර්ථයඃ-

අප්පසත්ථො, කුඩා වෙළඳ කණ්ඩායමක් ඇති; **මහද්ධනො,** මහා ධනයක් ඇති, **වාණිජො,** වෙළෙන්දෙක්; **භයං මග්ගං ඉව,** බියකරු මගක් මගහරින්නාක් මෙන් ද; **ජීවිතු කාමො,** ජීවත්වනු කැමැත්තෙක්; **විසං ඉව,** වස විෂක් දුරු කරන්නාක් මෙන් ද, **පාපානි පරිවජ්ජයෙ,** පවට බියෙන් පව දුරු කළ යුත්තේ ය.

විවරණයඃ-

''**තතොනං දුක්ඛ මන්වෙති - චක්කං ව වහතො පදං**'' යනුවෙන් වදාළ පරිදි පාපයේ විපාකය දරුණු ය. ගොනුට දුක් දෙමින් පසුපස කරකැවෙන රථ රෝදය මෙන් ලුහුබැඳ එන්නේ ය. ගැලවීම පහසු නැත. එහෙයින් **අත්තානුවාද භය** (තමාට තමා ම දොස් කියාවි යන බිය) **පරානුවාද භය** (දකින අසන අන් අය දොස් කියාවි යන බිය) **දණ්ඩ භය** (දඬුවමට ඇති බිය) **දුග්ගති භය** (අපාගත වීමට ඇති බිය) යන මේ කවර හෝ බියක් පෙරදැරි කරගෙන (**අණුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භය දස්සාවී**) - ඉතා කුඩා වරදෙහිමුත් බිය දක්නා සුලුව ''**සබ්බ පාපස්ස අකරණං**'' කී ආකාරයෙන් පාපයෙන් වැළකිය යුතු ය.

දේශනාව අවසානයේ භික්ෂූන්වහන්සේලා සිව්පිළිසිඹියා ලත් රහතුන් බවට පත්වූහ.

5.5.2.8 කර්මය යනු ක්‍රියාව නොව චේතනාවයි.

සැවැත් නුවර එක්තරා සිටු දුවක් හිටියා ය. ළමා වියේ දීම බුදුරදුන්ගෙන් බණ අසා සෝවාන්ව සිටි ඇය දෙමාපියන් විසින් මතුමහල් තලයෙහි රඳවා රැක ගනු ලැබුවා ය. මේ අතර දින පතා දුණු මඳුවැල් ආදිය ගෙන දඩයමේ යන කුක්කුට මිත්ත නම් දඩයක් කරුවෙකු සී මැඳුරු කවුළුවෙන් දකින ඇයට ඔහු පිළිබඳ සිතක් ඇති විය. දාසියකගේ වෙස් ගෙන මැදුරෙන් පලා ගිය ඇය කුක්කුට මිත්තගේ භාර්යාව බවට පත් වූවා ය. ඔවුනට පුත්තු හත් දෙනෙක් ම ලැබිණ. ඔවුන් නිසි වයසේ දී කරකාර බන්දවන ලදි. දැන් කුක්කුට මිත්තගේ පවුලේ පිරිස සොළොස් දෙනෙකි.

දිනක් ලොව බලා වදාරණ බුදුරජාණන් වහන්සේට මේ සියලු දෙනාට නිවන් දකින්නට වසනාව ඇති බව පෙනිණ. ඒ නිසා උන්වහන්සේ කුක්කුට මිත්ත යන එන මග පිය සටහන් සිටින සේ මද දුරක් ගමන් කොට අසල ගසක් මුල වැඩ හුන්හ. එදා කුක්කුට මිත්තගේ මළපුඬු කිසිවෙකුට කිසිදු සතෙක් හසුවී තිබුණේ නැත. ඒ ගැන කෝපයෙන් පෙරළා එන ඔහුට බුදුරදුන්ගේ පිය සටහන් දක්නට ලැබිණ. කවුරු හෝ තමාගේ මළපුඩුවලින් සතුන් මුදා හැර ඇතැයි උපන් සැකයෙන් ඒ පියවර ඔස්සේ ගිය ඔහුට බුදුරදුන් දක්නට ලැබිණ. මෙය කරන්නට ඇත්තේ මොහු තමා යැයි කියා බුදුරදුන්ට විදීමට දුනු දිය ඇද්දේ ය. ක්ෂණයකින් හෙතෙම එය විද ගැනීමට හෝ ඇද ගැනීමට නොහැකිව ගල් ගැසුනාක් මෙන් විය. සෙසු අයත් එන තුරු බුදුරජාණන්වහන්සේ ඔහුට එසේම ඉන්නට හැරියහ.

පියා නො පැමිණීම නිසා ඔහු සොයා ආ පුත්තු ද බුදුරදුන්ට විදින්නට සැරසුණ හ. එවිට ඔවුහු ද ගල් වූහ. අනතුරුව ඒ සියල්ලන් සොයා නැන්දනියත් ලේලිවරුන් සත් දෙනාත් පැමිණියෝ ය. මොවුන් දුනු මානාගෙන ඉන්නේ කාට දැයි බැලූ ඔවුන්ට බුදුරදුන් දක්නට ලැබිණ. ඒ වන විටත් සෝවාන්ව සිටි නැන්දනිය වූ සිටු දියණිය උපන් ශ්‍රද්ධාවත් බියත් නිසා අනේ මාගේ පියා මරන්න එපා යැයි කෑගැසුවා ය. කුක්කුට මිත්ත ඇතුලු සියලු දෙනා ම සිතුවේ බුදුරදුන් ඇයගේ පියාය කියා ය. තමන් මහ බරපතල වරදක් කෙළේ යැයි බියට පත් ඔවුහු අවි පසෙක ලා බුදුරදුන් වැඳ සමා කරවා ගත්හ. එහිදී බුදුන් දෙසූ බණ අසා සෙසු පහළොස් දෙනාම සෝවාන් ඵලයටපත් වූහ. මේ සිදුවීම ගැන දම් සභා මණ්ඩපයේ දී කථාබහ කරන භික්ෂූන්හන්සේලාට ලොකු ම ගැටලුව වූයේ සෝවාන්ව සිටි කුක්කුට මිත්ගේ බිරිද ඔහුගේ ප්‍රාණඝාතයට හවුල් වූයේ කෙසේ ද කියා ය. උන්වහන්සේලාගේ එම අදහස දැනගත් බුදුරජාණන් වහන්සේ මහණෙනි, සෝවාන් වූ අය ප්‍රාණඝාත නොකරති. මැය කර ඇත්තේ සිය සැමියාගේ උවමනාවන් ඉටු කිරීම ය. මෙය රැගෙන ගොස් සතුන් මරව යි අදහසක් ඇයට නැත. පාප චේතනාවක් නොමැති නම් සැමියාට සේවය කළ පමණින් ඇය පවක් කළා නොවන්නේ යැයි වදාරා මෙම ගාථාව දේසනා කළහ.

> "පාණිම්හි චෙ වණො නාස්ස - හරෙය්‍ය පාණිනා විසං
> නාබ්බණං විසමන්වෙති - නත්‍ථි පාපං අකුබ්බතො "

පදාර්ථය:-

වෙ, ඉදින්; **පාණිම්හි,** (කෙනෙකුගේ) අත්ලෙහි; **වණො නාස්ස,** තුවාලයක් නැත්නම්; **පාණිනා විසං හරෙය්‍ය,** අත්ලට විසක් ගත්ත ද; **අබ්බණං,** තුවාලයක් නැති අතකින්, **න විසං අනෙවති,** විස සිරුර තුළට නොවදියි එසේම; **අකුබ්බතො,** පාපයක් කිරීමේ චේතනාවක් නොමැති කෙනෙකුට; **නත්ථි පාපං,** (කිසියම් ක්‍රියාවක් කළ පමණින්) පාපයක් සිදු නොවෙයි.

විවරණය:-

''**චෙතනාහං භික්ඛවේ කම්මං වදාමි**'' යැයි වදාළ පරිදි පිනක් හෝ පවක් කර්මයක් බවට පත් වන්නේ චේතනාවෙන් හෙවත් සිතා මතා කළොත් ය. **මනො පුබ්බංගමා ධම්මා** - කුසලා කුසල ධර්මයන්ට මුල සිත යැයි කීවේ ද ඒ නිසා ය. දඩයක්කරුගේ බිරියට එබඳු පාප චෙතනාවකින් තොරව දඩයක්කාර සැමියාට සේවය කළ හැකිව තිබුණේ ඇය නියත වශයෙන් ම අපාගතවන කෙලෙස් සිතින් දුරු කළ (අවිනිපාත ධම්ම) කෙනෙකු වූ නිසා ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඇයගේ සිත ගැන ඇප වූයේ ද ඒ නිසා ය. පෘථග්ජන කෙනෙකුගේ නම් මෙවැනි අවස්ථාවක රාග ද්වේෂ වැනි පව්ටු අදහස් ඇති නොවේ යැයි එක හෙලා ඇප විය නොහැකි ය.

කුක්කුට මිත්ත ඇතුලු මේ සොළොස් දෙනාට එක වර නිවන් දැකීමට හැකි වූයේ පෙර සියලු දෙනා එක්ව නිතර කුසල් දම් පුරා තිබුණු නිසා ය. විශේෂයෙන් කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ සමයේ මොහු ගැමි සිටුවරයෙක් විය. බුදුරදුන් වෙනුවෙන් සෑයක් ඉදි කිරීමේ දී ප්‍රධාන දායකත්වය වෙනුවෙන් නාගරික මහා ධනවත් සිටුවරයෙකු සමඟ තරග කොට මුදලින් අට කෝටියක් වැය කොට ඉතිරි මුදලට මුළු පවුල ම සෑයට දාස බවට පත්වූහ. සිටු කුමරියට තමාට කිසිසේත් නො ගැලපෙන කුක්කුට මිත්ත පිළිබඳ සිතක් ඇති වූයේ මේ සසර පුරුද්ද නිසා ය.

''**පුබ්බෙව සන්නිවාසෙන පච්චුප්පන්න හිතෙන වා**
එවං තං ජායතෙ පෙමං උප්පලං ව යථොදකෙ ''

නෙළුම් මහනෙල් මල් දිය ගැඹුරෙහි වැඩී දඬුදික් වී දිය මතුපිටට පැමිණ පිපෙන්නා සේ පෙර එකට විසීම නිසා හෝ අද ඇති වූ හිතවත් කමක් නිසා හෝ උනුන් අතර මේ ප්‍රේමය හටගන්නේ ය.

5.5.2.9 අනුන්ට කළ දේ තමන්ට පල දේ.

සැවැත් නුවර කෝක නම් සුනක වැද්දෙක් සිටියේ ය. ඔහු කළේ බල්ලන් පිරිවරාගෙන ගොස් උන් උසි ගන්වා සතුන් ලුහු බැඳ අල්ලා ගෙන දඩයම් කිරීමයි. දිනක් ඔහු දඩයමට මගට බසින විට ම හමුවුණේ පිඩු පිණිස වඩින හිමි නමකි. ඉන් ඔහු කෝපයට පත් විය අද උදේ ම හිස මුඩු කළ කාලකණ්ණියෙකු දුටුවේය යැයි කළකිරුණු සිතින් ම හේ පිටත්ව ගියේ ය. එදා මුළු කැලයේ ම ඇවිද්දත් දඩයමක් සපයා ගැනීමට නොහැකි විය. වෙහෙස වී හිස් අතින් ආපසු එන ඔහුට පෙර කී හිමියන් ම යලිත් හමු විය. කෝපය ඉහවහා ගිය හෙතෙම උන්වහන්සේ දෙසට බල්ලන් උසීගැන්වී ය. තෙරුන්වහන්සේ අසල වූ ගසකට නැග ගත්හ. බල්ලෝ ගස වට කර ගත්හ. වැද්දා ගස මුල සිට ඊතල තුඩින් උන්වහන්සේගේ යටිපතුල්වලට අනින්නට විය. තෙරුන් ඉන් බේරීමට පයින් පය මාරු කර දඟලද්දී උන්වහන්සේගේ සිවුර ගැලවී වැද්දා මතට ඇද වැටුණි. ඔහු සිවුරෙන් වැසී ගියේ ය. ගස මත සිටි තෙරුන් වැටුණේයැ යි සිතූ බල්ලෝ වියරුවෙන් සිවුර තුළට වැදී වැද්දා කීතු කීතු කොට කා දැමූහ.

තෙරුන් වහන්සේ ද දඬු කැබැල්ලක් ගෙන බල්ලන් එලවා දමා සිවුරත් පොරවාගෙන දෙව්රම් වෙහරට වැඩියහ. වහා බුදුරදුන් වෙත ගිය උන්වහන්සේ එම පුවත සැළ කොට ස්වාමීනි, මගේ සිවුර නිසා එම වැද්දා නැසුණේ ය. මගේ සීලයට හානියක් සිදුවී ද. මගේ මහණ කම තවම තිබේදැයි ඇසූහ. එවිට බුදුරජාණන්වහන්සේ මහණ, ඔබේ සීලටය හානියක් නැත. මහණකම ද නිරුපද්‍රිත ය. කිසිවෙකුට ද්වේෂ නොකරන අහිංසක කෙනෙකුට හිංසා කොට ඒ වැද්දා මේ විනාසයට පත්වූයේ යැයි වදාරා මේ ගාථාවෙන් දම් දෙසූ සේක.

"යො අප්පදුට්ඨස්ස නරස්ස දුස්සති - සුද්ධස්ස පොසස්ස අනඞ්ගණස්ස
තමෙව බාලං පච්චෙති පාපං - සුඛුමො රජො පටිවාතංව ඛිත්තො "

පදාර්ථයඃ-

යො, යමෙක්; **අප්ප දුට්ඨස්ස**, කිසිවෙකුට ද්වේෂ නොකරන; **නරස්ස**, පුද්ගලයෙකුට; **සුද්ධස්ස**, නිරපරාධී; **අනංගනස්ස**, නික්ලේශී, **පොසස්ස**, පුද්ලයෙකුට; **දුස්සති**, ද්වේෂ කරයි නම්, පීඩාකරයි නම්; **පාපං**, ඒ පාප කර්මය; **පටිවාතං ඛිත්තො**, උඩුසුළඟට දැමූ, **සුඛුමො රජො ඉව**, සියුම් දූවිල්ලක් මෙන්; **තං එව බාලං**, එම අනුවණයා වෙත ම; **පච්චේති**, පෙරලා එන්නේ ය;

විවරණයඃ-

සුද්ධස්ස පොසස්ස අනඞ්ගණස්ස - මෙහි **සුද්ධස්ස** යන්නෙන්, සිතින් හෝ අනුන්ට පීඩාවක් නැති නිරපරාධී පුද්ගලයා ගැණෙයි. **අනඞ්ගනස්ස** යන්නෙන් කෙලෙස් දුරු කළ මඟ පල ලැබූවෝ ගැනෙති. අහිංසකයන්ට කෙරෙන හිංසාව තමාටම පල දෙන බව මෙයින් කියවේ. සෝවාන් ආදී උතුමෝ පරම අවිහිංසකයෝ ය. පැවිදි උතුමෝ ස්වභාවයෙන් ම අහිංසකයෝ ය. ඔවුහු අනුන්ට හිංසා නොකරති. '**න හි පබ්බජිතො පරූපඝාති - න හි සමණො හොති පරං විහෙඨයන්තො**' යැයි වදාළේ ඒ නිසා ය.

5.5.2.10 තමන් කළ දේ අනුව විපාක ලැබේ.

සැවැත් නුවර තිස්ස නම් තෙර නමක් විසී ය. උන්වහන්සේගේ කැප කරු දායක වූයේ මැණික්කාර පවුලකි. අවුරුදු දොළහක් පුරා උන්වහන්සේ පිණ්ඩාහාර ලැබුවේ ඒ නිවසිනි. ඒ දෙමහල්ලෝ ද දෙමාපියන් මෙන් ගෙදරට ම වැඩමවා වළඳවමින් උන්වහන්සේ රැක බලා ගත්හ. ඒ නිසා ම ඒ හිමියෝ මණිකාරකුලූපග තිස්ස නමින් ප්‍රකට වූහ. දිනක් තෙරුන් නිවසට වැඩමවා සිටිද්දී ගෙහිමියා මස්කපමින් හුන්නේ ය. මේ අතර කොසොල් රජතුමා ඔපදමා විද දෙන ලෙස කියා ඔහුට මැණිකක් එවා තිබුණේ ය. හෙතෙම ලේ වැකි අතින් ම මැණික ගෙන බලා පෙට්ටගම මත තබා දැත් සෝදාගෙන ඒමට ගේ පිටුපසට ගියේ ය. මේ අතර ගෙයි ඇති කරන කොස්වා ලිහිණියෙක් ලේ සුවඳට මස් කැටියෙකැයි සිතා මැණික ගිල දැම්මේ ය. මැණික්කරු පැමිණ බලන විට මැණික නැත. ගෙදර අයගෙන් ඇසූ නමුත් ඔවුන් ද ගෙන නැත. අන්තිමේ දී මැණික් කරු සැක කළේ තෙරුන්වහන්සේ මැණික ගන්නට ඇති බවට ය. ඔහුගේ බිරිය එසේ සිත්නටවත් එපායැයි කීවත් මැණික්කරු එය නො පිළිගත්තේ මැණික නැති වුවහොත් තමා රාජ දණ්ඩනයට ලක්වන නිසා ය.

මැණික ගත්තේ දැයි ඇසූ විට තෙරණුවෝ නැතැයි කීහ. එය ලිහිණියා ගිල දැමූ බව උන්වහන්සේ දුටු නමුත් ඒ කාන්තයෙන් ම ඌ මරණ බව දන්නා නිසා උන්වහන්සේ එය හෙළි නො කළහ. වධ දී ඇත්ත අසා ගනිමි යි සිතූ මැණික්කරු භාර්යාවගේ බලවත් විරෝධතාව මැද උන්වහන්සේගේ හිස වටා කඹයක් දවටා ලී දණ්ඩකින් ඇඹරුවේ ය. උන්වහන්සේගේ කන් නාසාවලින් ලේ වැගිරෙන්නට විය. එවිට බිම වැටුණු ලේ බොන්නට ලිහිණියා එතනට ආවේ ය. වියරු වැටී සිටි මැණික් කරු දුන් පා පහරින් ඌ වීසි වී ගොස් ඇද වැටී මළේ ය.

උපාසකය, මගේ හිස වෙළුම අත හැර අර සතා මළේ ද නැද්දැයි බලන්නැයි තෙරණුවෝ කීහ. ඌ මළේ ය. ඇත්ත නො කීවොත් ඔබට වන්නේත් එය ම යැයි මැණික්කරු තර්ජනය කළේ ය. එවිට තෙරණුවෝ උපාසකය මැණික ගිල දැමුයේ ඒ සතා ය. ඌ නොමැරුණා නම් මා මැරුවත් මේ බව කියන්නේ නැතැයි පැවසූහ.

ලිහිණියාගේ කුස පලා බැලූවිට මැණික හමු විය. මහත් සංවේගය පත් මැණික් කරු වෙව්ලමින් තෙරුන් පාමුල වැටී සමාව අයදී ය. එවිට උන්වහන්සේ උපාසකය මෙය ඔබේ හෝ මගේ හෝ දෝෂයක් නො වෙයි සංසාර දෝසයකැයි කියා ඔහුට සමාව දුන්හ. ඉදිරියටත් අපේ ගෙදරින් ම දන් පිළිගනුමැනවැ යි ඔහු කීවිට තෙරුන්වහන්සේ උපාසකය මින් මතු කිසි දා මම ගෙරක පියස්සෙන් ඇතුළු නො වන්නෙමි. මේ එසේ ගෙවල්වලට පිවිසීමෙන් සිදු වූ අනිසි විපාකයකැයි කියා ආපසු වැඩිය හ.

තෙරුන්වහන්සේ එම ආබාධයෙන් නොබෝ දිනකින් පිරිණිවන් පෑහ. කොස්වා ලිහිණියා මැණික්කරුගේ බිරිඳගේ කුසේ පිළිසිඳ ගත්තේ ය. මැණික්කරු මියැදී අපා ගත විය. ඔහුගේ බිරිඳ තෙරුන් කෙරෙහි දැක්වූ ශ්‍රද්ධාව හා ගෞරව නිසා දෙව්ලොව උපන්නා ය.

දම්සභා මණ්ඩපයේ දී භික්ෂූන් අතර මේ පිළිබඳව ඇති වූ කතා බහ නිමිති කරගෙන බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ ගාථාව දේශනා කළ සේක.

> **''ගබ්භමෙකෙ උපපජ්ජන්ති - නිරයං පාපකම්මිනො**
> **සග්ගං සුගතිනො යන්ති - පරිනිබ්බන්ති අනාසවා ''**

පදාර්ථය:-

ඇතමෙක් **ගබ්භං උපපජ්ජන්ති,** මිනිස් කුස උපදිති; **පාප කම්මිනො,** පව්කාරයෝ, **නිරයං උපපජ්ජන්ති,** නිරයේ උපදිති; **සුගතිනො,** කුසල් කොට සුගතියට යන්නෝ; **සග්ගං යන්ති,** දෙව් ලොව යති; **අනාසවා,** කෙලෙස් නැසූ රහතන් වහන්සේලා; **පරිනිබ්බන්ති,** පිරිනිවන් පාති;

විවරණය:-

මෙහි කුසලා කුසල කර්ම අනුව සත්වයන්ගේ කර්ම සහ කර්ම ගති හතරක් දක්වා තිබේ. මජ්ඣිම නිකායේ **කුක්කුරවතිය සූත්‍රයේ දී** මේ කර්ම හතර සහ විපාක විස්තර කරන්නේ මෙසේ ය. **කළු කර්ම** කළ අය කළු විපාක ලබති. **කළු කර්මය නම් පාපයයි.** කළු විපාක නම් සතර අපායයි. ඒවායේ හැමදාම දුකය. **සුදු කර්ම** කළ අය **සුදු විපාක** ලබති. **සුදු කර්ම නම් කුසල් ය. සුදු විපාක නම් දිව්‍ය ලෝක බ්‍රහ්ම ලෝකයන් ය.** ඒවායේ සැම දාම සැප ය. **සුදුකළු මිශ්‍ර කර්ම නිසා සුදු කළු මිශ්‍ර විපාක විඳින්නට සිදු වේ.** සුදු කළු **මිශ්‍ර කර්ම යනු පින්කම් කරන ගමන් ඒවා කෙළෙසන අකුසල් සිත් ඇති කර ගැනීම ය.** සුදු කළු **මිශ්‍ර විපාකය නම් මිනිස් ලොව ඉපදීමයි.** එහි දුක සැප දෙක මිශ්‍රව ලැබෙයි. **සුදුත් නොවන කළුත් නොවන කර්ම කරන්නේ රහතන් වහන්සේලා ය.** උන්වහන්සේලා පිරිනිවන් පාති.

5.5.2.11 මිදිය හැකි තැනක් නැත කළ අකුසලෙන් මෙදා.

දිනක් බුදුන් දකින්නට යන භික්ෂූන් වහන්සේලා එක් ගමකට පිඬු පිණිස වැඩියෝ ය. උන්වහන්සේලාට දන් පිළියෙල කරමින් සිටි කාන්තාවකගේ තෙල් බඳුනකින් නැගුණු ගින්නක් වහලට වැදී එහි වූ පිදුරු රොදකට ඇවිලී අහසට නැගුනේ ය. ඒ මොහොතේ ම එතනින් ගිය කපුටෙක් ඒ ගිනිදැල්ලට හසු වී පිළිස්සී මිය ගියේ ය. මේ විස්මය දුටු ඒ භික්ෂූන් වහන්සේලා ඒ පිළිබඳ බුදුරදුන්ගෙන් විචාරන්නට සිතාගෙන පිටත්ව ගියහ.

මේ අතර තවත් බුදුරදුන් දකින්නට එන භික්ෂූන් වහන්සේලා සිටි නැවක් මුහුද මැද දී නතර විය. මෙය කාගේ හෝ අවාසනාවක් යැයි සිතූ ඔවුහු එය සෙවීමට තුණ්ඩු දැමූහ. තුන්වරක්ම සීට්ටුව වැටුණේ නැව්පතියාගේ බිරිඳගේ නමට ය. එක් ස්ත්‍රියක් නිසා සියලුදෙනා විනාශ නො විය යුතුයැ යි තීරණය කළ නැව්පති තැන තමාට නැවත නො පෙනෙන ලෙස ඇය දියේ ගිල්වන්නැයි නියම කළේ ය. අතවැසියෝ වැලි පිරවූ කළයක් ගෙලේ බැඳ ඇය මුහුදේ ගිල්වූහ. මේ බිහිසුණු සිදුවීම දුටු භික්ෂූන් වහන්සේලා එහි පාප කර්මය බුදුරදුන්ගෙන් විමසමු යි සිතාගෙන පැමිණියහ.

ඒ අවධියේ ම තවත් භික්ෂූන් වහන්සේලා සත්නමක් බුදුන් දකින්නට එන අතර එක් වෙහෙරක ගල්ලෙනක නවාතැන් ගත්හ. එදා රෑ මහා ගල් කුළක් අවුත් ලෙන්දොර වැසී ගියේ ය. පසුදා ගම් වැසියන් සැවොම එක්ව කොතරම් වෙර දරුවත් ගල්කුළ ඉවත්කළ නොහැකි විය. හත්දවසක් ම ගෙවුණි. භික්ෂූන් වහන්සේලා නිරාහාරව වැහැරී ගියෝ ය. හත්වන දා ගල්කුළ ඉබේම ඉවත්ව ගියේ ය. ඉතා අපහසුවෙන් පිටතට ආ භික්ෂූන් වහන්සේලා අහර වළඳා සුවපත් වූ පසු මේ කවර කර්මයක්දැයි බුදුන්ගෙන් විමසමුයි කියා බුදුරදුන් බැහැදැකීමට පැමිණියේ ය.

මේ සියලු භික්ෂූන් වහන්සේලා එකවර හමුවී බුදුරදුන් වෙත ගොස් මේ සියළු පුවත් සැලකොට මේ අරුම පුදුම සිදුවීම්වලට හේතුව විමසා සිටියෝ ය. එවිට බුදුරජාණන් වහන්සේ, මහණෙනි කපුටා, පෙර කල ගොවියෙක් ව සිටියේ ය. සී සෑම් ආදියට ගවයන් පුහුණු කරන්නට ගිය ඔහුට එම කාරිය කරගත නොහැකි විය. කොතරම් පුහුණු කළත් ඔවුහු මද දුරක් ගොස් ඇදවැටෙති බිම ලැග ගනිති. කොතරම් තැළුවත් නැගිටවා ගත නොහැකි විය. කෝපයට පත් ගොවියා. බිම ලැගගත් ගවයන් මත පිදුරු දමා ගිනි ලා උන් පුළුස්සා දැමීය. එතැන් සිට කොතෙකුත් නිරාදුක් ආදිය වින්ද ඔහු අදත් මේ කපුටෙකුව අහසෙහිදී ම පිළිස්සී ගියේ ය.

මහණෙනි, මුහුදේ ගිල්වන ලද ඒ ස්ත්‍රිය පෙර කල ගෘහපතිනියක්ව සිටියදී ඇයට ඉතා ඇළුම් කළ නිතර ම ඇ පසුපස යන බල්ලෙක් සිටියේ ය. ඒ මීට තුන් භවයකට පෙර ඇගේ ස්වාමියා වූවෙකි. ඇය යන යන තැන බල්ලා ද යයි. ඒ නිසා ඇය මිනිසුන්ගේ උපහාසයට ද ලක් විය. කොතෙකුත් තරවටු කළත් ඌ වළක්වා ගත නොහැකි වූ තැන දිනක් දියවලට ගිය ඇය වැල් කැබැල්ලක් ගෙන බල්ලා ආදරයෙන් කැඳවා වැල් කොණෙන් උගේ ගෙල බැඳ අනෙක් කොණෙන් වතුර කලය ගැටගසා බල්ලා ගිල්වා දැමුවා ය. අදත් ඇය ගිල්වා දමන ලද්දේ ඒ පාප කර්මය නිසා ය.

මහණෙනි, ගල්ලෙනෙහි හිර වූ ඔබත් පෙර කළ කර්මයක් ඇත. එක් කලෙක ගොපළු කොල්ලන් ව සිටි ඔබ සත්දෙනා විනෝදයට තලගොයෙකු පසුපස පන්නද්දී ඌ තුඹසකට වැදුණේ ය. තුඹසේ සියලු සිදුරු වසා දැමූ ඔබට එතැනින් යන්නට පෙර එය විවෘත කිරීමට අමතක විය නැවත ඔබ ඒ පළාතට ආවේ සත්දිනකට පසුව ය. එදා තලගොයා ගැන සිහිපත් වී ඔබ තුඹස විවෘත කළ විට දින සතක් නිරාහාරව සිටි ඒ සතා අමාරුවෙන් ඇදී ගියේ ය. ඔබට අනුකම්පා සිතී ඒ සතාට යන්නට දුන්හු ය. එහෙයින් ඔබ නිරාගත වූයේ නැත. එහෙත් එබට මෙසේ සත් දින බැගින් නිරාහාරව සිටින්නට සිදුවූ දහහතරවෙනි වතාව මෙය යි.

මේ නිසා මහණෙනි, මේ මිහිමත කොතැනක සිටියත් පාපකර්මයෙන් මිදීමක් නම් නැතැයි වදාරා මේ ගාථාව දේශනා කළ සේක.

''න අන්තලික්ඛෙ න සමුද්දමජ්ඣෙ - න පබ්බතානං විවරං පවිස්ස
න විජ්ජති සො ජගතිප්පදෙසො - යත්ථට්ඨිතො මුඤ්චෙය්‍ය පාපකම්මා ''

පදාර්ථය:-

යත්ථට්ඨිතො, යම්තැනක සිට; **පාපකම්මං මුච්චෙය්‍ය,** පාප කර්මයෙන් මිදිය හැකි වේද; එබඳු තැනක්, **න අන්තලික්ඛෙ,** අහසෙහිත් නැත; **න සමුද්දමජ්ඣෙ,** මුහුද මැදවත් නැත; **න පබ්බතානං විවරං පවිස්ස,** පර්වත කුහරයකට පිවිසුනත් නැත; **සො ජගතිප්පදෙසො,** ලොව එබඳු තැනක්; **න විජ්ජති,** කිසි තැනක දක්නට නැත;

දේශනාව අවසානයෙහි ඒ භික්ෂූන් වහන්සේලා සෝවාන් ආදී මගපල ලැබූහ.

5.5.2.12 මරණයෙන් මිදී සැඟවෙනු හැකි තැනක් නැති.

බුදුරජාණන් වහන්සේ වරක් ශාක්‍ය රට කිඹුල්වත් පුර නිග්‍රෝධාරාමයේ වැඩවෙසෙන සේක. සුප්පබුද්ධ කෝලිය රජු යශෝධරා දේවියගේ සහ දෙව්දත් තෙරුන්ගේ පියා ය. යශෝධරාවන් අතරමං කළේ යයි ද, දෙව්දත් තෙරුන්ට තැනක් නො දුන්නේ යයි ද කියා ඔහු සිටියේ බුදුරදුන් සමග වෛරයෙනි. දිනක් හෙතෙම බුදුරදුන් පිඬු පිණිස වඩින මග අවුරා වීදිය මැද මත්පැන් බිබී සිටියේය. බුදුරදුන්ට වඩින්නට ඉඩ දෙන්නැයි ඉල්ලා සිටියත් ඔහු ඉවත් වූවේ නැත. බුදුරජාණන් වහන්සේ මාමාගෙන් ඉඩක් නො ලැබුණ බැවින් එතනින් ආපසු හැරුණහ. හැරෙන අතර උන්වහන්සේ සිනහ පහළ කළහ. අනඳ තෙරුන් ඊට හේතුව විමසූවිට ආනන්දය; මා වැනි බුදු කෙනෙකුගේ මග ඇහිරීමෙන් සුප්ප බුද්ධ කරගත්තේ මහ බැරෑරුම් පාපයකි. මොහුට දින හතකට වඩා ආයුෂ නැත. සත්වන දින මහ පෙළොවට අඩිය තැබූ විගස පොළොව පලාගෙන යන්නේ යැයි පැවසූහ.

බීමතින් සිටි සුප්පබුද්ධ රජු චරපුරුෂයන් අතින් ඒ පුවත අසා බුදුරදුන්ගේ බස බොරු කරමි යි තීරණය කොට මැදුරට ගියේ ය. සියලු පහසුකම් ලංකරවාගෙන මැදුරේ සත්වෙනි මහලට නැගුණු රජු සත් දවසක් නික්මෙන තුරු තමන් පහලට බසින්නට ආවත් කිසිසේත් ඉඩ නොදෙත්වාය යි කියා සෑම මහලකම පියගැට පෙල පාමුල යෝධයන් යොදා රැකවල් ලා මතු මහලට වී සිටියේ ය.

සත්වන දවස උදාවිය. රජතුමා සිටියේ කිසිසේත් නොබසින දැඩි අධිෂ්ඨානයෙනි. හදිසියේ ම එදින මංගල අශ්වයා කුලප්පු විය. ඌ බිත්තිවලට පවා පහර දෙමින් හේෂාරව කරමින් මහ කලබැගෑනියක් ඇති කළේ ය. එවැනි අවස්ථාවක රජතුමාට හැර කිසිවෙකුට ඌ මෙල්ල කළ නො හැකි විය. මේ ඝෝෂාවෙන් රජු කලබල වී නො ඉවසිල්ලකුත් මහ ආවේගයකුත් ඇති විය. සියලු රැකවලුන් පෙරළාගෙන රජු පහතට දිව ආවේ ය. පැමිණ මහ පොළවට පය තබනවාත් සමග ම පොළව පලාගෙන ගොස් නිරයේ උපන්නේ ය. භික්ෂූන් වහන්සේලාගෙන් මේ පුවත ඇසූ බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ ගාථාව දේශනා කළ සේක.

''න අන්තලික්ඛෙ න සමුද්දමජ්ඣෙ - න පබ්බතානං විවරං පවිස්ස
න විජ්ජති සො ජගතිප්පදෙසො - යත්ථට්ඨිතං නප්පසහෙථ මච්චු ''

පදාර්ථය:-

යත්ථ ඨිතො, යම් තැනක සිට; **නප්පසහෙථ මච්චු,** මාරයා මැඩ පැවැත්වීමට හැකි වෙයි ද?; **සො ජගාතිප්පදෙසො,** ලොව එබඳු තැනක්; **න විජ්ජති,** දක්නට නැත; **න අන්තලික්ඛෙ,** අහසෙහි ද නැත; **න සමුද්දමජ්ඣෙ,** මුහුද මැද ද නැත; **න පබ්බතානං විවරං පවිස්ස,** පර්වත කුහරයකට පිවිස සිටිය ද ඉන් ගැලවීමක් නැත.

විවරණය:-

''**න පසහෙථ මච්චු**'' මාරයා හෙවත් මරණය සත්වයා බිලිගන්නේම ය. ඒ බිලි ගැනීම වැළැක්විය නොහැක යනු මෙහි අදහසයි.

අභ්‍යාස

01. මෙහි කතාපුවත්වල ඔබ සිත්ගත් තොරතුරු ගොනුවක් පිළියෙල කරන්න.
02. පාප වග්ගය ඇසුරින් ධර්ම දේශනාවක් පවත්වන්නේ කෙසේදැයි නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
03. කොතැනක සිටියත් පාපයෙන් ගැලවීමක් නැත. යන්නට ඔබ දන්නා නිදසුන් දෙකක් පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.